

پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش
شماره ۵، بهار ۱۳۹۰
ص: ۷۵ - ۸۸

شناخت رابطه پایگاه اقتصادی - اجتماعی با نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان

۱. غلامرضا شعبانی بهار* - ۲. محمد سلمان قائمی زاده - ۳. الهام شیخ دارانی

۱. دانشیار دانشیار دانشگاه بوعلی سینا، ۲. استاد یار دانشگاه بوعلی سینا، ۳. کارشناس ارشد دانشگاه بوعلی سینا

(تاریخ دریافت: ۱۳۸۹/۰۸/۱۱، تاریخ تصویب: ۱۳۸۹/۱۱/۲۵)

چکیده

هدف پژوهش حاضر شناخت رابطه پایگاه اقتصادی - اجتماعی با نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل ۱۸۰ نفر از زنان ورزشکار شرکت کننده در مسابقات لیگ و قهرمانی کشوری تیم‌های ورزشی منتخب اصفهان است. که همین تعداد بر اساس روش تمام شماری به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد تعیین پایگاه اقتصادی - اجتماعی استفاده گردید که اعتبار صوری این پرسشنامه توسط تعدادی از متخصصان تربیت بدنی و جامعه‌شناسی مورد تأیید قرار گرفت. همچنین این آزمون بر روی ۳۰ نفر از نمونه مورد بررسی اجرا و ضریب همبستگی آن ۰.۷۶ بدست آمد. روش تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش عینی، آزمون خی دو، ضریب توافقی و از آزمون ناپارامتریک U من ویتنی استفاده گردید. نتایج این تحقیق نشان داد بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی و نوع رشته‌ی ورزشی زنان ورزشکار رابطه معنی‌داری وجود دارد. بدین شکل که افراد در رشته‌های ورزشی بسکتبال و هندبال در پایگاه اقتصادی اجتماعی متوسط جامعه، در رشته‌های ورزشی کاراته و والیبال در پایگاه اقتصادی اجتماعی پایین جامعه و در رشته‌های ورزشی دفاع شخصی و سلاح سرد در پایگاه اقتصادی اجتماعی بسیار پایین قرار دارند. همچنین بین میزان درآمد خانواده، سطح تحصیلات پدر با نوع رشته‌ی ورزشی آنان رابطه معنی‌داری وجود دارد در حالیکه رابطه‌ی معناداری بین منزلت شغلی پدر و نوع رشته‌ی ورزشی زنان ورزشکار مشاهده نشد. اگرچه نتایج نشان داد که پایگاه اقتصادی اجتماعی افراد عامل تعیین کننده‌ای در انتخاب نوع رشته ورزشی آنان می‌باشد ولی نمی‌توان این را به کلیه رشته‌ها و جوامع ورزشی تعمیم داد

واژه‌های کلیدی

پایگاه اقتصادی - اجتماعی، رشته ورزشی، تیم‌های ورزشی زنان اصفهان.

مقدمه

جامعه را توضیح دهد، سرمایه اقتصادی شامل: درآمدپولی، سایر منابع مالی، دارایی‌ها و حقوق مالی است. در واقع وجود فاصله طبقاتی در بین مردم سبب گردیده که پرداختن به برخی از رشته‌های ورزشی به نوعی نمادین به طبقه خاصی شامل شود، مثلاً افرادی که صاحبان قدرت اقتصادی و سهام‌داران شرکت‌های بزرگ تجاری‌اند بیشتر تمایل به بازی گلف دارند (پارسامهر، ۱۳۸۸). جانسون (۲۰۰۹) اعتقاد دارد که طبقه اجتماعی نقش حیاتی در ورزش ایفا می‌کند و تعیین می‌کند که چه کسی می‌تواند در چه ورزشی و تا چه حدی شرکت کند (Johnson, 2009).

مطالعات به طور مکرری نشان داده‌اند که نشان دهنده‌های طبقات اجتماعی پیش‌بینی مثبتی از مشارکت ورزشی دارند و افراد قشر بالای اجتماع به احتمال بیشتری هم ورزشکار و هم تماشاکننده ورزش هستند (ویلسون، ۲۰۰۲) (Wilson).

بورديو (۱۹۷۸) یافت که طبقه بالای جامعه فرانسه بیشتر از طبقه کارگری تمایل به بازی‌های گلف و تنیس و اسکی هستند، ولی نسبت به ورزشهای مشتزنی، راگبی، بدنسازی و فوتبال علاقه کمتری دارند. یرگین (۱۹۸۶) نشان داد که در حالیکه قشر بالای اجتماع تمایل زیادی به حضور در بیشتر رویدادهای ورزشی را دارند، اما نسبت به طبقات پایین اجتماع احتمال کمتری دارد که در مسابقات مشتزنی و کشتی شرکت کنند. اسکولبرگ (۱۹۸۷) در تحقیق خود یافت که طبقات بالا تمایل به حضور در ورزشهای بولینگ و وزنه‌برداری یا تماشای مسابقات سوارکاری دارند. همچنین ایتزن و سیچ (۱۹۹۱) ورزش‌های بولینگ، کشتی و به طور کلی ورزش‌های تماسی را برای طبقه پایین اجتماع جذاب‌تر ارزیابی کردند.

جامعه‌شناسان برای مطالعه بهتر و دقیق‌تر انسان‌ها همواره کوشیده‌اند آنها را بر اساس تفاوت‌ها و مشابهت‌هایی که دارند دسته‌بندی کنند. آنها از معیارهای مختلفی از جمله: نژاد، زبان، جنس، دوره زندگی، مالکیت یا عدم مالکیت بر ابزار تولید، وضعیت تأهل، میزان درآمد، تحصیلات، شغل، و... استفاده کرده‌اند. یکی از مفاهیمی که در جامعه‌شناسی برای یک چنین منظوری مورد استفاده قرار گرفته است، مفهوم قشربندی است که بیانگر سلسله مراتب اجتماعی در جامعه و بر اساس تمایزات در وضعیت‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و یا رتبه‌بندی افراد بر اساس مجموعه کیفیت‌های مطلوبی که در آنها مشترک‌اند می‌باشد (ربانی، ۱۳۸۵).

بحث قشربندی باعث شکل‌گیری یک حوزه مهم در جامعه‌شناسی و به طبع آن انجام تحقیقات وسیع در قالب جامعه‌شناسی ورزش گردیده است. در واقع یکی از اثرات قشربندی یا نابرابری اجتماعی بر روی انتخاب نوع رشته‌های ورزشی و فعالیت‌های ورزشی که افراد طبقات مختلف انتخاب می‌کنند، برمی‌گردد. بدین معنی که نوعی قشربندی مبتنی بر بالا، متوسط و پایین در بین برخی از بازیکنان رشته‌های ورزشی نیز وجود دارد. به عبارت دیگر طبقات مختلف جامعه تمایلات متفاوتی نسبت به بعضی از رشته‌های ورزشی از خود نشان می‌دهند. درآمد بالا و پایگاه اجتماعی بالا مشارکت بیشتر در ورزش را بدنبال داشته و سبب توجه بیشتر به رویدادهای ورزشی و استفاده بیشتر از برنامه‌های ورزشی می‌گردد (پارسامهر، ۱۳۸۸). بنابراین پایگاه اقتصادی- اجتماعی به گروهی از افراد که دارای وضعیت اقتصادی- اجتماعی مشابهی باشند اطلاق می‌شود.

از نظر بورديو (۱۳۸۱)، یکی از مهم‌ترین عاملی که می‌تواند نحوه توزیع رفتارهای ورزشی در میان اقشار متفاوت

میزان مشارکت هر یک از این طبقات در فعالیت‌های ورزشی، می‌تواند راهنمای مناسبی در بررسی راهکارهای جذب اقشار مختلف مردم در فعالیت‌های بدنی و ورزشی باشد (samahito).

پارسامهر (۱۳۸۸) اظهار می‌دارد که واقعا بدرستی نمی‌توان یک رشته ورزشی را مورد علاقه یک قشر یا یک طبقه از جامعه قلمداد نمود یا نمی‌توان رشته‌ای از ورزش را یافت که در همه جوامع، مورد علاقه یک قشر خاص باشد. امروزه قدرت اقتصادی، موقعیت سیاسی و پایگاه اجتماعی مبنای روابط طبقاتی در جوامع می‌باشند. بنابراین با کمی تامل به نتایج تحقیقات ذکر شده می‌توان گفت که وضعیت اجتماعی-اقتصادی افراد تا حدودی در انتخاب ورزش و به خصوص رشته‌های ورزشی موثر و مرتبط می‌باشد. لذا همواره این سوال مطرح بوده و هست که آیا وضعیت اقتصادی و اجتماعی افراد عامل تعیین کننده در انتخاب رشته‌های ورزشی می‌باشد به عبارت دیگر، کدامیک از گروه‌های اجتماعی می‌توانند در فعالیت‌های مختلف ورزشی مشارکت کنند و این شرکت چه رابطه‌ای با میزان درآمد و رفاه اجتماعی و اقتصادی آنان دارد. لذا با توجه به ابهامات و سوالات موجود و کمبود تحقیقات شفاف و علاقمندی محقق مقرر گردید که این تحقیق انجام شود. لذا این در این تحقیق سعی شده است تا به این سوالات و ابهامات مطرحه پاسخ دهد بنابراین هدف اصلی این تحقیق شناسایی رابطه بین وضعیت اقتصادی - اجتماعی ورزشکاران زن با انتخاب رشته‌های ورزشی آنان است.

روش تحقیق

با توجه به ماهیت موضوع، روش تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است. تحقیقات همبستگی شامل کلیه تحقیقاتی است که در آنها سعی می‌شود رابطه‌ی بین

ماندل (۱۹۸۴) و نیکسون و فری (۱۹۹۶) توضیح دادند که ورزش‌های کارگری کم‌هزینه تر و در نتیجه برای طبقات پایینی جذابتر هستند. به طور خلاصه، اختلاف طبقاتی سرمایه اقتصادی باعث می‌شود که طبقات بالایی اجتماع در ورزش‌های گران شرکت کنند و ورزش‌های کارگری را به طور عمده برای طبقات پایین‌تر اجتماع بگذارند.

حسن‌زاده (۱۳۸۳)، حضور اقشار خاص در فعالیت‌های ورزشی نیز تحت تاثیر طبقات اجتماعی - اقتصادی آنان قرار می‌گیرد. به عنوان مثال فعالیت‌های زنان در ورزش تابع فرآیندهای اجتماعی مختلف است برای مثال در طبقات بالای اجتماعی - اقتصادی، زنان از موقعیت اقتصادی بهتر و اوقات فراغت بیشتری برخوردارند و عمدتاً به ورزش‌هایی پرخرج و مهیج از جمله اسب سواری، پاتیناژ، گلف و تنیس روی می‌آورند

میکائیل (۲۰۰۴) در تحقیقات خود نشان داد که افرادی که از وضعیت اقتصادی اجتماعی پایینی برخوردار هستند، رفتار و نگرش مطلوبی نسبت به مسائل مربوط به سلامتی ندارند (Michael, 2004). اما تحقیقات براون و رایبسنون (۲۰۰۷) نشان می‌دهند افرادی که در طبقات بالای اجتماعی - اقتصادی قرار دارند، به طور عموم از اطلاعات و دانش بیشتری برخوردارند و به همین دلیل تصمیم‌هایی که برای خود می‌گیرند بر اساس آگاهی و دانش در خصوص سبک زندگی و سلامتی و تندرستی تصمیم می‌گیرند. (Brown & Rusinona).

بررسی‌های اشکوه طاهری و رضوی (۱۳۸۹) نشان می‌دهد تفاوت در بین برخی از شاخص‌های طبقات اقتصادی - اجتماعی بالا و پایین، تأثیر چشمگیری بر گرایش مردم به فعالیت‌های بدنی و رفتارهای ورزشی ایفا می‌کند. ساماهی تو (۲۰۰۲) اعتقاد دارد که بی شک شناخت طبقات اقتصادی - اجتماعی جامعه و تعیین

تحقیقات مکرر دیگری برای سنجش پایگاه اقتصادی- اجتماعی از این پرسشنامه استفاده کرده‌اند. اعتبار صوری این پرسشنامه توسط تعدادی از متخصصان تربیت‌بدنی و جامعه‌شناسی مورد تأیید قرار گرفت. برای بدست آوردن قابلیت اعتماد اطلاعات جمع‌آوری شده از طریق پرسشنامه این آزمون بر روی ۳۰ نفر از نمونه مورد بررسی اجرا شد و ضریب پایایی آن ۰/۷۹ بدست آمد.

روش‌های آماری

در این تحقیق علاوه بر استفاده از آمار توصیفی^۱ نظیر: جداول، نمودار، شاخص‌های مرکزی^۱ و پراکندگی^۲، از آمار استنباطی از جمله: آزمون خی‌دو، ضریب فی (برای جداول ۲×۲) و ضریب توافقی C (برای جداول بیش از ۲×۲) و از آزمون ناپارامتریک U من ویتنی استفاده شد.

نتایج و یافته‌های تحقیق

در این تحقیق ابتدا نتایج توصیفی و سپس نتایج استنباطی ارائه می‌گردد.

متغیرهای مختلف با استفاده از ضریب همبستگی کشف یا تعیین شود. (دلور، ۱۳۸۳). همچنین جهت گردآوری داده‌ها از روش میدانی استفاده شده است.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این پژوهش عبارت است از: کلیه ورزشکاران شرکت کننده در لیگ و قهرمانی کشوری است در رشته‌های منتخب والیبال، بسکتبال، هندبال، بدمینتون، دفاع شخصی و سلاح سرد، کاراته که تعداد آنها ۱۸۰ نفر می‌باشد. و با استفاده از روش سرشماری کلیه افراد جامعه آماری تحقیق مورد مطالعه قرار گرفت.

ابزار گردآوری

در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات لازم از پرسشنامه کتبی استاندارد سنجش پایگاه اجتماعی- اقتصادی استفاده شد. مؤلفه‌های این پرسشنامه شامل میزان تحصیلات، میزان درآمد، شغل، نوع سکونت است که پس از تلفیق آنها مرتبه پایگاه اجتماعی- اقتصادی هر فرد تعیین می‌شود. کاظمی‌پور (۱۳۷۸) و آقا علی نژاد و همکاران (۱۳۸۴) و حسینی (۱۳۸۷) و

نتایج آمار توصیفی

جدول ۱- توزیع فراوانی مربوط به وضعیت رشته‌های ورزشی

مؤلفه‌ها	فراوانی	فراوانی درصدی	درصد تجمعی
بسکتبال	۲۰	۱۱/۱	۱۱/۱
دفاع شخصی	۱۶	۸/۹	۲۰
قایقرانی	۲۰	۱۱/۱	۳۱/۱
هندبال	۳۶	۲۰	۵۱/۱
کاراته	۴۴	۲۴/۴	۷۵/۶
والیبال	۳۶	۲۰	۹۵/۶
بدمینتون	۸	۴/۴	۱۰۰
جمع	۱۸۰	۱۰۰	-

مشترکاً هر کدام با ۲۰ درصد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. ورزش بدمینتون نیز با ۴/۴ درصد کمترین فراوانی را به خود اختصاص داده است.

جدول شماره ۱ بیانگر آن است که بیش از ۲۴ درصد پاسخگویان که معادل ۴۴ نفر بوده‌اند در رشته کاراته فعالیت می‌کرده‌اند. همچنین رشته والیبال و هندبال

اقتصادی اجتماعی پایین تر و رو به پایین قرار داشته‌اند. پایگاه اقتصادی اجتماعی بالای رو به بالا و بالای رو به پایین نیز بترتیب در مراتب بعدی فراوانی قرار گرفته است.

نتایج جدول شماره ۲ نشان دهنده آن است که حدود ۳۴ درصد از پاسخگویان در پایگاه اقتصادی - اجتماعی متوسط و حدود ۳۰ درصد در پایگاه اقتصادی - اجتماعی پایین رو به بالا قرار داشته‌اند. ۱۷/۲ درصد نیز در پایگاه

جدول ۲ - توزیع فراوانی مربوط به وضعیت پایگاه اقتصادی اجتماعی

مؤلفه ها	فراوانی	فراوانی درصدی	درصد تجمعی
پایین رو به پایین	۳۱	۱۷/۲	۱۷/۷
پایین رو به بالا	۵۳	۲۹/۴	۴۸
متوسط	۶۱	۳۳/۹	۸۲/۹
بالای رو به پایین	۲۵	۱۳/۹	۹۷/۱
بالای رو به بالا	۵	۲/۸	۱۰۰
جمع	۱۷۵	۹۷/۲	-
گمشده	۵	۲/۸	-
جمع	۱۸۰	۱۰۰	-

اجتماعی پایین، ۶.۸ درصد پاسخگویان رشته‌ی کاراته در پایگاه اقتصادی اجتماعی خیلی پایین، ۶۶ درصد پاسخگویان رشته‌ی والیبال در پایگاه اقتصادی اجتماعی خیلی پایین و پایین، ۳۶ درصد پاسخگویان رشته‌ی بدمینتون در پایگاه اقتصادی اجتماعی متوسط، ۶۲ درصد پاسخگویان رشته‌ی هندبال در پایگاه اقتصادی اجتماعی متوسط قرار دارند.

نتایج جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که ۶۰ درصد از پاسخگویان رشته‌ی ورزشی بسکتبال در پایگاه اقتصادی اجتماعی متوسط، ۵۶ درصد پاسخگویان رشته‌ی ورزشی دفاع شخصی و سلاح سرد در پایگاه اقتصادی اجتماعی خیلی پایین، ۵۰ درصد پاسخگویان رشته‌ی ورزشی قایقرانی آنان را تشکیل می‌دهند در پایگاه اقتصادی

جدول ۳ - توزیع فراوانی مربوط به پایگاه اقتصادی و اجتماعی در رشته‌های مختلف ورزشی

رشته ها	خیلی پایین		پایین		متوسط		بالا	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
بسکتبال	۲	۱۰	۶	۳۰	۱۲	۶۰	-	-
دفاع شخصی	۹	۵۶/۳	۲	۱۲/۵	۱	۶/۳	۴	۰/۲۵
قایقرانی	۴	۲۰	۱۰	۵۰	۴	۲۰	۲	۱۰
کاراته	۳	۶/۸	۱۹	۴۳/۲	۱۵	۳۴/۱	۷	۱۵/۹
والیبال	۱۲	۳۳/۳	۱۲	۳۳/۳	۱۱	۳/۶	۱	۲/۸
بدمینتون	-	-	۱	۱۲/۵	۱۳	۳۶/۱	۸	۲۵
هندبال	۳	۸/۳	۷	۱۹/۴	۵	۶۲/۵	۲	۲۲/۲

* هندبال ۵ فراوانی با ۱۳/۹ درصد سفید بوده است.

نفر بوده‌اند از نظر سطح درآمد خانواده در مرتبه متوسطی قرار داشته‌اند. ۲۲/۸ درصد نیز که معادل ۴۱ نفر بوده‌اند از نظر سطح درآمد خانواده در مرتبه پایینی قرار داشته

نتایج جدول شماره ۴ نشان دهنده آن است که ۳۲/۲ درصد از پاسخگویان از نظر سطح درآمد خانواده در مرتبه خیلی پایینی قرار داشته‌اند. ۲۸/۹ درصد که معادل ۵۲

درآمد خانواده در طبقه پایین، ۴۰ درصد از پاسخگویان رشته‌ی کاراته از نظر سطح درآمد خانواده در طبقه پایین، ۵۵ درصد از پاسخگویان رشته‌ی والیبال از نظر سطح درآمد خانواده در طبقه خیلی پایین، ۳۷ درصد از پاسخگویان رشته‌ی بدمینتون از نظر سطح درآمد خانواده در طبقه متوسط و ۳۰ درصد از پاسخگویان رشته‌ی هندبال از نظر سطح درآمد خانواده در طبقه متوسط قرار داشتند.

اند. سطح درآمد خانوادگی بالا و خیلی بالا نیز بترتیب در مراتب بعدی فراوانی قرار گرفته‌اند.

نتایج جدول ۵ شماره نشان می‌دهد ۵۰ درصد از پاسخگویان رشته‌ی بسکتبال از نظر سطح درآمد خانواده در طبقه متوسط، ۶۸ درصد از پاسخگویان رشته‌ی دفاع شخصی از نظر سطح درآمد خانواده در طبقه خیلی پایینی، ۵۰ درصد از پاسخگویان رشته‌ی قایقرانی از نظر سطح

جدول ۴- توزیع فراوانی مربوط به وضعیت سطح درآمد خانوار

مؤلفه‌ها	فراوانی	فراوانی درصدی	درصد تجمعی
خیلی پایین	۵۸	۳۲/۲	۳۳/۱
پایین	۴۱	۲۲/۸	۵۶/۶
متوسط	۵۲	۲۸/۹	۸۶/۳
بالا	۱۵	۸/۳	۹۴/۹
خیلی بالا	۹	۵	۱۰۰
جمع	۱۷۵	۹۷/۲	-
گمشده	۵	۲/۸	-
جمع	۱۸۰	۱۰۰	-

جدول ۵- توصیف سطح درآمد خانوارها به تفکیک رشته ورزشی

رشته‌ها	مؤلفه		خیلی پایین		پایین		متوسط		بالا	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
بسکتبال	۶	۳۰	-	-	۱۰	۵۰	۴	۲۰	-	-
دفاع شخصی	۱۱	۶۸/۸	۱	۶/۳	۱	۶/۳	۳	۱۸/۸	-	-
قایقرانی	۲	۱۰	۱۰	۵۰	۶	۳۰	۲	۱۰	-	-
کاراته	۶	۱۳/۶	۱۸	۴۰/۹	۱۷	۳۸/۶	۳	۶/۸	-	-
والیبال	۲۰	۵۵/۶	۷	۱۹/۴	۴	۱۱	۵	۱۳/۹	-	-
بدمینتون	۳	۳۷/۵	۲	۲۵	۳	۳۷/۵	-	-	-	-
هندبال	۱۰	۲۷/۸	۵	۱۳/۹	۱۱	۳۰/۸	۹	۲۵	-	-

نتایج آمار استنباطی

جدول ۶- رابطه پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده و نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی با استفاده از آزمون جداول متقاطع (χ^2)

رشته ورزشی	پایگاه	بسکتبال	دفاع شخصی سلاح سرد	قایقرانی	کاراته	هندبال	والیبال	بدمینتون	جمع
	فراوانی مورد انتظار	۳/۵	۲/۸	۳/۵	۷/۸	۵/۵	۶/۴	۱/۴	۳۱
	درصد	%۰	%۵/۱	%۲/۳	%۱/۷	%۱/۷	%۶/۹	%۰	%۱۷/۷
پایین رو به بالا	فراوانی مشاهده شده	۲	۲	۱۰	۱۹	۷	۱۱۲	۱	۵۳
	فراوانی مورد انتظار	۶/۱	۴/۸	۶/۳	۱۳/۳	۹/۴	۱۰/۹	۲/۴	۵۳
	درصد	%۱/۱	%۱/۱	%۵/۷	%۱۰/۹	%۴	%۶/۹	%۰/۶	%۳۰/۳
متوسط	فراوانی مشاهده شده	۱۲	۱	۴	۱۵	۱۳	۱۱	۵	۶۱
	فراوانی مورد انتظار	۷	۵/۶	۷	۱۵/۳	۱۰/۸	۱۲/۵	۲/۸	۶۱
	درصد	%۶/۹	%۰/۶	%۲/۳	%۸/۶	%۶/۳	%۲/۹	%۷/۴	%۳۴/۹
بالای رو به پایین	فراوانی مشاهده شده	۶	۲	۲	۷	۵	۱	۲	۲۵
	فراوانی مورد انتظار	۲/۹	۲/۳	۲/۹	۶/۳	۴/۴	۵/۱	۱/۱	۲۵
	درصد	%۳/۴	%۱/۱	%۱/۱	%۴	%۲/۹	%۰/۶	%۱/۱	%۱۴/۳
بالای رو به بالا	فراوانی مشاهده شده	۰	۲	۰	۰	۳	۰	۰	۵
	فراوانی مورد انتظار	۰/۶	۰/۵	۰/۶	۱/۳	۰/۹	۱	۰/۲	۵
	درصد	%۰	%۱/۱	%۰	%۰	%۱/۷	%۰	%۰	%۲/۹
جمع	فراوانی مشاهده شده	۲۰	۱۶	۲۰	۴۴	۳۱	۳۶	۸	۱۷۵
	فراوانی مورد انتظار	۲۰	۱۶	۲۰	۴۴	۳۱	۳۶	۸	۱۷۵
	درصد	%۱۱/۴	%۹/۱	%۱۱/۴	%۲۵/۱	%۱۷/۷	%۲۰/۶	%۴/۶	%۱۰۰

$$C = ۰/۵۳۸$$

$$\chi^2 = ۷۱/۲۳۸$$

$$DF = ۲۴$$

$$EXACT SIGNIFICANT = ۰/۰۰۰۵$$

شخصی و سلاح سرد مشاهده می‌شود ($P < ۰/۰۵$). نتایج جدول شماره ۶ نشان می‌دهد بین پایگاه اقتصادی اجتماعی و نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان رابطه معنی داری حاکم است. همچنین شدت رابطه با استفاده از ضریب توافقی $C = ۰/۵۳۸$ می‌باشد. نتایج جدول شماره ۷ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته بسکتبال مشاهده می‌شود ($P < ۰/۰۵$ ، $\chi^2 = ۷/۶$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران بسکتبال عمدتاً در پایگاه اقتصادی اجتماعی بسیار پایین قرار گرفته‌اند.

نتایج جدول شماره ۹ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته قایقرانی مشاهده نمی‌شود ($P > ۰/۰۵$ ، $\chi^2 = ۷/۲۰۰$). به عبارت دیگر نمی‌توان گفت که ورزشکاران قایقرانی به یک پایگاه اقتصادی اجتماعی خاصی اختصاص دارند.

نتایج جدول شماره ۶ نشان می‌دهد بین پایگاه اقتصادی اجتماعی و نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان رابطه معنی داری حاکم است. همچنین شدت رابطه با استفاده از ضریب توافقی $C = ۰/۵۳۸$ می‌باشد. نتایج جدول شماره ۷ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته بسکتبال مشاهده می‌شود ($P < ۰/۰۵$ ، $\chi^2 = ۷/۶$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران بسکتبال عمدتاً در پایگاه اقتصادی اجتماعی متوسط قرار گرفته‌اند.

نتایج جدول شماره ۸ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته دفاع

جدول ۷- تعیین پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته ورزشی بسکتبال

فرآوانی / پایگاه	پایین	متوسط	بالا	جمع
فرآوانی مشاهده شده	۲	۱۲	۶	۲۰
فرآوانی مورد انتظار	۶/۷	۶/۷	۶/۷	-
$\chi^2 = 7/6$ DF = ۲ SIG = ۰/۰۲۲				

جدول ۸- تعیین پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته ورزشی دفاع شخصی و سلاح سرد

فرآوانی / پایگاه	بسیار پایین	پایین	متوسط	بالا	بسیار بالا	جمع
فرآوانی مشاهده شده	۹	۲	۱	۲	۲	۱۶
فرآوانی مورد انتظار	۳/۲	۳/۲	۳/۲	۳/۲	۳/۲	-
$\chi^2 = 13/375$ DF = ۴ EXACT SIG = ۰/۰۲۲						

جدول ۹- تعیین پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته ورزشی قایقرانی

فرآوانی / پایگاه	بسیار پایین	پایین	متوسط	بالا	جمع
فرآوانی مشاهده شده	۴	۱۰	۴	۲	۲۰
فرآوانی مورد انتظار	۵/۰	۵/۰	۵/۰	۵/۰	-
$\chi^2 = 7/200$ DF = ۳ EXACT SIG = ۰/۰۶۶					

نتایج جدول شماره ۱۱ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته والیبال مشاهده می‌شود ($\chi^2 = 10/000$, $P < 0/05$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران والیبال عمدتاً در پایگاه اقتصادی اجتماعی بسیار پایین و پایین قرار گرفته‌اند.

نتایج جدول شماره ۱۰ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته کاراته مشاهده می‌شود ($\chi^2 = 14/545$, $P > 0/05$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران کاراته عمدتاً در پایگاه اقتصادی اجتماعی پایین قرار گرفته‌اند.

جدول ۱۰- تعیین پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته ورزشی کاراته

فرآوانی / پایگاه	بسیار پایین	پایین	متوسط	بالا	جمع
فرآوانی مشاهده شده	۳	۱۹	۱۵	۷	۴۴
فرآوانی مورد انتظار	۱۱/۰	۱۱/۰	۱۱/۰	۱۱/۰	-
$\chi^2 = 14/545$ DF = ۳ SIG = ۰/۰۰۲					

جدول ۱۱- تعیین پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته ورزشی والیبال

جمع	بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	پایگاه فراوانی
۳۶	۱	۱۰	۱۲	۱۳	فراوانی مشاهده شده
-	۹	۹	۹	۹	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = 10/000$		DF = ۳		EXACT SIG = 0/019	

جدول ۱۲- تعیین پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته ورزشی بدمینتون

جمع	بالا	متوسط	پایین	پایگاه فراوانی
۸	۲	۵	۱	فراوانی مشاهده شده
-	۲/۷	۲/۷	۲/۷	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = 3/250$		DF = ۲		EXACT SIG = 0/296

نتایج جدول شماره ۱۳ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته هندبال مشاهده می‌شود ($P < 0/05$, $\chi^2 = 11/097$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران هندبال عمدتاً در پایگاه اقتصادی اجتماعی متوسط قرار گرفته‌اند.

جدول ۱۳- تعیین پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته ورزشی هندبال

جمع	بسیار بالا	بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	پایگاه فراوانی
۳۱	۳	۵	۱۳	۷	۳	فراوانی مشاهده شده
-	۶/۲	۶/۲	۲۶	۶/۲	۶/۲	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = 11/097$		DF = ۴		EXACT SIG = 0/025		

نتایج جدول شماره ۱۴ نشان می‌دهد بین سطح درآمد خانوار و نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان رابطه معنی داری حاکم است. همچنین شدت رابطه با استفاده از ضریب توافقی $C = 0/54$ می‌باشد.

نتایج جدول شماره ۱۲ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری در پایگاه اقتصادی اجتماعی در رشته بدمینتون مشاهده نمی‌شود ($P > 0/05$, $\chi^2 = 3/250$). به عبارت دیگر نمی‌توان گفت که ورزشکاران بدمینتون به یک پایگاه اقتصادی اجتماعی خاصی اختصاص دارند.

نتایج جدول شماره ۱۵ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین سطح درآمد خانوارها با رشته بسکتبال مشاهده نمی‌شود ($P > 0/05$, $\chi^2 = 2/8$). به عبارت دیگر

جدول ۱۴- رابطه سطح درآمد خانوار و نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی با استفاده از آزمون جداول متقاطع (χ^2)

جمع	بدمینتون	والیبال	هندبال	کاراته	قایقرانی	دفاع شخصی سلاح سرد	بسکتبال	رشته ورزشی	
								سطح درآمد	
۵۸	۳	۲۰	۱۰	۶	۲	۱۱	۶	فراوانی مشاهده شده	پایین رو به پایین
۵۸	۲/۳	۱۱/۹	۱۰/۳	۱۴/۶	۶/۶	۵/۳	۶/۶	فراوانی مورد انتظار	
%۳۳/۱	%۱/۷	%۱۱/۴	%۵/۷	%۳/۴	%۱/۱	%۶/۳	%۳/۴	درصد	
۴۱	۰	۷	۵	۱۸	۱۰	۱	۰	فراوانی مشاهده شده	پایین رو به بالا
۴۱	۱/۹	۸/۴	۷/۳	۱۰/۳	۴/۷	۳/۷	۴/۷	فراوانی مورد انتظار	
%۲۳/۴	%۰	%۴	%۲/۹	%۱۰/۳	%۵/۷	%۰/۶	%۰	درصد	
۵۲	۳	۴	۱۱	۱۷	۶	۱	۱۰	فراوانی مشاهده شده	متوسط
۵۲	۲/۴	۱۰/۷	۹/۲	۱۳/۱	۵/۹	۴/۸	۵/۹	فراوانی مورد انتظار	
%۲۹/۷	%۱/۷	%۲/۳	%۶/۳	%۹/۷	%۳/۴	%۰/۶	%۵/۷	درصد	
۱۵	۲	۴	۱	۳	۰	۱	۴	فراوانی مشاهده شده	بالای رو به پایین
۱۵	۰/۷	۳/۱	۲/۷	۳/۸	۱/۷	۱/۴	۱/۷	فراوانی مورد انتظار	
%۸/۶	%۱/۱	%۲/۳	%۶	%۱/۷	%۰	%۰/۶	%۲/۳	درصد	
۹	۰	۱	۴	۰	۲	۲	۰	فراوانی مشاهده شده	بالای رو به بالا
۹	۰/۴	۱/۹	۱/۶	۲/۳	۱	۰/۸	۱	فراوانی مورد انتظار	
%۵/۱	%۰/۴	%۰/۶	%۲/۳	%۰	%۱/۱	%۱/۱	%۰	درصد	
۱۷۵	۸	۳۶	۳۱	۴۴	۲۰	۱۶	۲۰	فراوانی مشاهده شده	جمع
۱۷۵	۸	۳۶	۳۱	۴۴	۲۰	۱۶	۲۰	فراوانی مورد انتظار	
%۱۰۰	%۴/۴	%۲۰/۶	%۱۷/۷	%۲۵/۱	%۱۱/۴	%۹/۱	%۱۱/۴	درصد	
C = ۰/۵۴		$\chi^2 = ۷۲/۰۵۰$		DF = ۲۴		EXACT SIGNIFICANT = ۰/۰۰۰۴			

جدول ۱۵- تعیین سطح درآمد خانوار در هر رشته‌ی ورزشی با استفاده از آزمون خی دو تک بعدی

جمع	بالا	متوسط	خیلی پایین	درآمد	
				فراوانی	
۲۰	۴	۱۰	۶	فراوانی مشاهده شده	
-	۶/۷	۶/۷	۶/۷	فراوانی مورد انتظار	
$\chi^2 = ۲/۸$		DF = ۲		EXACT SIG = ۰/۲۴۷	

جدول ۱۶- تعیین سطح درآمد خانوار در رشته ورزشی دفاع شخصی و سلاح سرد

جمع	بسیار بالا	بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	درآمد	
						فراوانی	
۱۶	۲	۱	۱	۱	۱۱	فراوانی مشاهده شده	
-	۳/۲	۳/۲	۳/۲	۳/۲	۳/۲	فراوانی مورد انتظار	
$\chi^2 = ۲۴$		DF = ۴		EXACT SIG = ۰/۰۰۰			

نتایج جدول شماره ۱۷ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین سطح در آمد خانوارها با رشته قایقرانی مشاهده می‌شود ($\chi^2 = ۸/۸$ ، $P < ۰/۰۵$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران قایقرانی عمدتاً دارای خانواده‌های با سطح درآمد پایین هستند.

جدول ۱۷: تعیین سطح درآمد خانوار در رشته ورزشی قایقرانی

جمع	بسیار بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	درآمد فراوانی
۲۰	۲	۶	۱۰	۲	فراوانی مشاهده شده
-	۵/۰	۵/۰	۵/۰	۵/۰	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = ۸/۸$					EXACT SIG = ۰/۰۳۲
					DF = ۳

نتایج جدول شماره ۱۶ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین سطح در آمد خانوارها با رشته دفاع شخصی مشاهده می‌شود ($\chi^2 = ۲۴$ ، $P < ۰/۰۵$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران دفاع شخصی عمدتاً دارای خانواده‌های با سطح درآمد بسیار پایین هستند.

دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران کاراته عمدتاً دارای خانواده‌های با سطح درآمد متوسط و پایین قرار دارند.

جدول ۱۸: تعیین سطح درآمد خانوار در رشته ورزشی کاراته

جمع	بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	درآمد فراوانی
۴۴	۳	۱۷	۱۸	۶	فراوانی مشاهده شده
-	۱۱/۰	۱۱/۰	۱۱/۰	۱۱/۰	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = ۱۵/۸۱۸$					EXACT SIG = ۰/۰۰۱
					DF = ۳

نتایج جدول شماره ۱۸ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین سطح در آمد خانوارها با رشته کاراته مشاهده می‌شود ($\chi^2 = ۱۵/۸۱۸$ ، $P < ۰/۰۵$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران والیبال عمدتاً دارای خانواده‌های با سطح درآمد بسیار پایینی قرار دارند.

جدول ۱۹: تعیین سطح درآمد خانوار در رشته ورزشی والیبال

جمع	بسیار بالا	بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	درآمد فراوانی
۳۶	۱	۴	۴	۷	۲۰	فراوانی مشاهده شده
-		۷/۲	۷/۲	۷/۲	۷/۲	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = ۳۰/۹۴۴$					EXACT SIG = ۰/۰۰۰	
					DF = ۴	

دیگر نمی‌توان گفت که ورزشکاران بدمینتون به یک سطحی از درآمد خانواده‌ها اختصاص دارند.

نتایج جدول شماره ۱۹ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین سطح در آمد خانوارها با رشته والیبال مشاهده می‌شود ($\chi^2 = ۳۰/۹۴۴$ ، $P < ۰/۰۵$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران بدمینتون به یک سطحی از درآمد خانواده‌ها اختصاص دارند.

نتایج جدول شماره ۲۰ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین سطح در آمد خانوارها با رشته بدمینتون مشاهده نمی‌شود ($\chi^2 = ۰/۲۵۰$ ، $P > ۰/۰۵$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران بدمینتون عمدتاً دارای خانواده‌های با سطح درآمد متوسط و پایین قرار دارند.

جدول ۲۰: تعیین سطح درآمد خانوار در رشته ورزشی بدمینتون

جمع	بسیار بالا	بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	درآمد فراوانی
۸	-	۲	۳	-	۳	فراوانی مشاهده شده
-	-	۲/۷	۲/۷	-	۲/۷	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = 0.250$			DF = ۲		EXACT SIG = ۱/۰۰۰	

هندبال عمدتاً دارای خانواده‌های با سطح درآمد متوسط قرار دارند.

نتایج جدول شماره ۲۱ نشان می‌دهد که تفاوت معناداری بین سطح درآمد خانوارها با رشته هندبال مشاهده می‌شود ($P < 0.05$ ، $\chi^2 = 11.419$). به عبارت دیگر با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان گفت که ورزشکاران

جدول ۲۱: تعیین سطح درآمد خانوار در رشته ورزشی هندبال

جمع	بسیار بالا	بالا	متوسط	پایین	بسیار پایین	درآمد فراوانی
۳۱	۴	۱	۱۱	۵	۱۰	فراوانی مشاهده شده
-	۶/۲	۶/۲	۶/۲	۶/۲	۶/۲	فراوانی مورد انتظار
$\chi^2 = 11.419$			DF = ۴		EXACT SIG = ۰.۰۲۲	

حقوق مالی است. در واقع وجود فاصله طبقاتی در بین مردم سبب گردیده که پرداختن به برخی از رشته‌های ورزشی به نوعی نمادین به طبقه خاصی شامل شود، مثلاً افرادی که صاحبان قدرت اقتصادی و سهام‌داران شرکت‌های بزرگ تجاری‌اند بیشتر تمایل به بازی گلف دارند و همچنین بوردیو (۱۹۷۸) در تحقیق دیگر خود دریافت که طبقه بالای جامعه فرانسه بیشتر از طبقه کارگری متمایل به بازی‌های گلف و تنیس و اسکی هستند، ولی نسبت به ورزش‌های مشت‌زنی، راگبی، بدنسازی و فوتبال علاقه کمتری دارند. همچنین ایتزن و سیج (۱۹۹۱) در تحقیقات خود عنوان کردند که ورزش‌های بولینگ، کشتی و به طور کلی ورزش‌های تماشایی را برای طبقه پایین اجتماع جذاب‌تر ارزیابی کردند. و نتایج سایر محققین از جمله: لایرگ و سانکوف (۱۹۸۸)، گرین اسپین (۱۹۸۳)، یرگین (۱۹۸۶)، اسکولبرگ (۱۹۸۷)، لوشن و

بحث و نتیجه گیری

همانطور که ذکر شد هدف اصلی این پژوهش تعیین و شناخت رابطه پایگاه اقتصادی - اجتماعی با نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان بود.

در پاسخ به دو سؤال اصلی پژوهش مبنی بر اینکه آیا بین پایگاه اجتماعی - اقتصادی خانواده‌ها و سطح درآمد خانوارها با نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان رابطه وجود دارد؟ نتایج بدست آمده نشان داد که بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده و سطح درآمد خانوارها با نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان رابطه وجود دارد. به بیان دیگر پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده‌ها و میزان درآمد خانوارها در انتخاب رشته‌های ورزشی زنان ورزشکار اصفهانی دخالت داشته‌اند. که این نتیجه با نتایج بررسی، بوردیو (۱۹۸۴) که سرمایه اقتصادی شامل: درآمد پولی، سایر منابع مالی، دارایی‌ها و

مثل گلف، تنیس، اسکی و قایقرانی شرکت می‌کنند تا حدودی در تضاد می باشد.

*بیشترین افراد در رشته های ورزشی بسکتبال و هندبال در پایگاه اقتصادی اجتماعی و سطح درآمد خانوارها، متوسط قرار دارند. این تحقیق با نتایج تحقیقات صدیق سروستانی (۱۳۸۳) که عنوان کرده است ورزش بسکتبال عمدتاً مورد توجه قشرهای فوقانی جامعه است به نحوی در تضاد است .

*افراد شرکت کننده در رشته های ورزشی بدمینتون هیچ رابطه معنی داری با پایگاه اقتصادی اجتماعی و سطح درآمد خانوارها، نشان ندادند. این تحقیق با نتایج تحقیقات صدیق سروستانی (۱۳۸۳) که عنوان کرده است ورزش بسکتبال عمدتاً مورد توجه قشرهای فوقانی جامعه است به نحوی در تضاد است. ورزش بدمینتون برای قشرهای متوسط، متوسط به بالا جذاب تر است تا حدودی در تضاد است

در جمع بندی می توان گفت بین پایگاه اقتصادی - اجتماعی و سطح درآمد خانوارها با نوع رشته ورزشی زنان تیم‌های ورزشی اصفهان رابطه وجود دارد. همچنین معلوم شد ورزشکاران دفاع شخصی و والیبال عمدتاً دارای خانواده های با سطح درآمد بسیار پایین، قایقرانی و کاراته با سطح درآمد پایین، رشته های ورزشی بسکتبال و هندبال با سطح درآمد متوسط در رشته های ورزشی مورد نظر مشغول بازی هستند هستند. بنابراین پایگاه اقتصادی و سطح درآمد خانواده ها به نحوی در انتخاب رشته های ورزشی ورزشکاران زن اصفهانی نقش و رابطه داشتند اگر چه نمی توان با این نتیجه حکم قطعی داد لذا توصیه می شود این تحقیق در سطح گسترده انجام شود.

سیج (۱۹۸۱) ، رضوی و طاهری (۱۳۸۹)، فتحی (۱۳۸۸)، سروستانی (۱۳۸۳) که به نحوی در تحقیقات خود اعلام کردند که انتخاب رشته های ورزشی خانواده های متمکن با خانواده های ضعیف متفاوت است همسو می باشد.

بنابراین با توجه به نتیجه این تحقیق می توان گفت وضعیت اقتصادی خانواده ها عامل تعیین کننده در انتخاب رشته های ورزشی خود و اعضای خانواده می باشد لذا افراد خانواده های با درآمد بالا رشته های ورزشی که نیازمند به وسایل گران قیمت هستند و هم از پایگاه اقتصادی و اجتماعی بهتری برخوردارند را انتخاب می کنند. البته این نتیجه گیری در یک جامعه و نمونه آماری بسیار محدودی انجام و استخراج شده است لذا برای صدور حکم کلی نیازمند به تحقیقات گسترده حتی در سطح کشور می باشد.

از نتایج دیگر این تحقیق این بود که با استفاده از آزمون خی دو تک بعدی ارتباط بین پایگاه اقتصادی اجتماعی و سطح درآمد خانوارها ، باهریک از رشته های ورزشی، به تفکیک مشخص شد. نتایج این پژوهش نشان داد:

* در رشته های ورزشی والیبال و دفاع شخصی و سلاح سرد بیشترین پاسخگویان در پایگاه اقتصادی اجتماعی و سطح درآمد خانوارها، بسیار پایین جامعه قرار دارند. این تحقیق با نتایج تحقیقات صدیق سروستانی (۱۳۸۳) که نشان داد ورزش والیبال عمدتاً مورد توجه قشرهای متوسط و پایین است تا حدودی همسو می باشد.

* بیشترین پاسخگویان در رشته کاراته و قایقرانی در پایگاه اقتصادی اجتماعی و سطح درآمد خانوارها، پایین و متوسط جامعه قرار دارند. این تحقیق با نتایج تحقیقات لابرگ و سانکوف (۱۹۸۸) که در بررسی خود دریافتند که طبقات بالا با سرمایه و پول خود در فعالیت های ورزشی

منابع و مآخذ

۱. اشکوه طاهری، رضا. رضوی، محمد حسین (۱۳۸۹). بررسی وضعیت اجتماعی - اقتصادی افراد شرکت کننده در فعالیت‌های ورزشی همگانی استان مازندران، مجله مدیریت ورزشی، شماره ۵، ۲۱-۳۴.
۲. پارسامهر، مهربان. (۱۳۸۸). جامعه‌شناسی ورزش، انتشارات دانشگاه یزد.
۳. حسن‌زاده، رمضان ۱۳۸۳، "روش‌های تحقیق در علوم رفتاری (راهنمای علمی تحقیق)"، تهران، نشر ساوالان.
۴. دلاور، علی (۱۳۸۴)، روش‌های تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور.
۵. ربانی و انصاری، رسول، ابراهیم. (۱۳۸۵). جامعه‌شناسی قشرها و نابرابری‌های اجتماعی، اصفهان، دانشگاه اصفهان چاپ اول.
- ۶- صدیق سرستانی، رحمت اله. (۱۳۸۳). فرهنگ و نابرابری رفتارهای ورزشی. فصلنامه المپیک، سال دوازدهم شماره ۱، صص ۱۰۶-۸۹.
۷. فتحی، سروش (۱۳۸۸). بررسی عوامل فرهنگی و اجتماعی موثر بر گرایش به ورزش در بین دانشجویان ورزشکار، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.
- 8-Bourdieu, P. (1978) 'Sport and Social Class', *Social Science Information*, Vol. 17, PP: 819-40.
- 9-Eitzen, S.D. and Sage, G.H. (1991) *Sociology of North American Sport (5th edn)*. Madison, WI: Brown & Benchmark.
- 10-Johnson, Chris . (2009). *Sports Science & Health Promotion | Performance Enhancement & Injury Prevention* M.S. NSCA-CSCS , NASM-CES , USATF , RRCA.
- 11-Luschen, G. & Sage, G, eds.(1981). *Handbook of Social Science of Sport*, stipes Pub. Co. Champaign
- 12-Mandell, R.D. (1984) *Sport: A Cultural History*. New York: Columbia University Press.
- 13-Michael, Marmot. (2004). "The status syndrome: how soivial standing affects our health and longevity". New York : Henry Holt and CO.
- 14-Nixon, H.L, and Frey, J.H. (1996) *A Sociology of Sport*. Belmont, CA: Wadsworth.
- 15-Scholsberg, J. (1987) 'Who Watches Television Sports?', *American Demographics* 9: 45-9, 59.
- 16-Samahito, Supitr. (2002). "Sport for all"-Faculty of kasetsart university, Bangkok, Thailand.
- 17-Wilson, thomas c. (2002). *The Paradox Of Social Class And Sports Involvement, The Roles of Cultural and Economic Capital*, Florida Atlantic University, USA
- 18-Yergin, M.L. (1986) 'Who Goes to the Game?', *American Demographics* 8: PP: 42-3.
- 19-Brown, G. & Robinson, S. L. (2007). *The dysfunction of territoriality in organizations*. Janice Langan-Fox, Cary L. Cooper & Richard Klimoski (Eds). *Research Companion to the Dysfunctional Workplace: Management Challenges and Symptoms*. Edgar Elward Publishing, pp : 252-267.